హీరోకి ఒక హీరోయిన్

తమిళమూలం: శ్రీజయకాంతన్

అనువాదం: విశాఖ

అద్దం ముందర నిల్చుని దువ్వెన [illegible]తో దువ్విన క్రాపుని నొక్కులు నొక్కులుగా చేసుకోవటంలో మునిగిపోయాడు సీతారాం. గత పదిహేను నిముషాలుగా ఆ ప్రయత్నంలోనే వున్నాడు.

హెయిర్ ఆయిల్, స్నో, పవుడర్, సెంటు మొదలైనవన్నీ కలిసి ఒక వాసన ఆ గదిని నింపేసింది.

అద్దానికి ప్రక్కనేవున్న ఒక చిన్న బల్లమీద అతని అలంకార సాధనాలన్నీ పడివున్నాయి. వాటిమధ్య అతని షేవింగు సెట్టు మురికితో అసహ్యంగా అలాగే పడివుంది. అలంకరించుకోడానికి అర్ధగంటసేపు వెచ్చించే సీతారాంకి ఆ షేవింగు సెట్టు కడగడానికి తీరికగాని, బాధ్యతగాని ఉండదు. వాటి అవసరమూ లేదు. అలాంటి పనులు చేయడానికే తపస్సుచేసి వచ్చినట్టు నిల్చుంది అదుగో మధురం.

మధురానికి తన భర్త సీతారాంని చూస్తే ఎంతో గర్వం!...

ప్రొద్దున్న అతని మంచం ప్రక్కన కాఫీగ్లాసుతో నిల్చుని నిద్ర లేపుతూంటే —అంత ప్రొద్దు పోయినా నిద్రపోయే భర్తని చూసి ఓ విధమైన ఆనందం!

పనులన్నీ ముగించుకుని, కుళాయిదగ్గర నిల్చుని అసలు మడత కూడా నలగని ఉతికి బట్టలని మళ్ళీ ఒకసారి ఉతుకుతున్నప్పుడు అందులోంచి నీటిలో తడిసిన సిగరెట్ల ప్యాకెట్టు చేతులోకి తీసుకున్నప్పుడు—పని పాటలేని భర్తని తల్చుకుని [illegible]తో నిల్చుంటుందే అప్పుడో విధమైన సంతోషం.

ఒక్కోరోజున ఆఫీసుకి బయల్దేరేటప్పుడు ఒక చిల్లరడబ్బులు ఇచ్చి, క్రిందటి రోజు ఇచ్చిన చిల్లరడబ్బులు ఏదని అడుగుతూంటే తెల్లమొఖంవేసి నవ్వుతున్న భర్తని చూసినప్పుడదో విధమైన ఆమోదం.

ఇద్దరు పిల్లలకి తండ్రి అయినా తన భర్త ఇలా బాధ్యతారహితమైన జీవితాన్ని గడుపుతూంటే అతని పనులన్నీ, విసుగో, కోపమో లేక ప్రతిరోజూ ఆనందం, గర్వం, తృప్తితో చేస్తూంటే దీని రహస్యం ఏమిటో?

రెండు హృదయాలకి తెల్సింది ఏదీ రహస్యం కానేరదు కనుక అది ఆమెకి మాత్రమే తెలుసు! అతను. అతనికైనా తెలుసా అన్నది సందేహమే! దాన్నిగూర్చి ధ్యాసో, జ్ఞానమో ఉంటే, తన కెదురుగా నిల్చుని తనని చూసి చూసి తరించిపోయే ఆమె శ్రమనీ, సేవలనీ స్వీకరించి తన దారిని తాను పోగలడా?

కాని అతని ధోరణిని మధురం నిర్లక్ష్యం అనుకోదు. అతనెప్పుడూ అంతేట! అతని ప్రవర్తన, మాటలు, [illegible],— అన్నీ చెక్కుతో గంభీరంగా ప్రస్ఫుటమవలన నిర్లక్ష్యంలా అనిపిస్తుందిట. అది నిర్లక్ష్యం చేయడం కాదుట. అదే వాలా బాగుందిట—

అతన్నిగురించి ఆమెకి చాలా తెలుసుట.

సీతారాంని అదృష్టవంతుడని అతని ఆఫీసులో పనిచేసేవారు అనడం, అతని భార్యగురించి ఇవన్నీ తెలియకాదు! ఆఫీసులో అందరూ అతన్ని 'హీరో సీతారాం' అనే పిలుస్తారు.

అతను ఆఫీసులో [illegible] [illegible] కాలంలో [illegible]. [illegible] హీరో మాత్రమే ఆ అదృష్టం [illegible] ఎవ్వరికీ లేదని అందరూ అనుకుంటారు. ఆఫీసులో[illegible] అందరూ అనుకుంటున్నారు. హీరో సీతారాంకి వున్న అందానికీ అదృష్టానికీ అతనికి తప్పకుండా సినిమాలో ఒక ఛాన్సు దొరికి తీరుతుందట.

ఆ ఆఫీసులో తను ఒక సమస్యగా ఉండటం ఆ ఆఫీసుకే ఒక గర్వకారణం అనుకుంటూ తన సీటులో కూర్చుంటాడు. ఏనేమీ చెయ్యకుండా, మంచి హాస్యంతో ప్రసంగాలతో నవ్విస్తూ మాట్లాడుతూండటాన్ని అందరూ అనుమతిస్తున్నారు. ఏమీ చేయకుండా వూరికే అతనితో, [illegible] కూర్చుని [illegible], [illegible] మాట్లాడటం [illegible] ఒక సరదా!

అక్కడ పని చేసే జూనియర్ క్లార్కులు — పెళ్ళికాని ఒంటరిగాళ్ళు కూడా—ఇద్దరు పిల్లలకి తండ్రి అయి దగ్గరదగ్గర నలభైఏళ్ళు నిండిన సీతారాంలా డ్రెస్సు చేసుకోవడానికో, సినిమాలు చూడ్డానికో, ఖర్చుపెట్టడానికో కుదరటం లేదని సణుక్కోవడం ఏరి పాటే!

ఇతనిలా ఉంటానికి కారణం— ఇద్దరు పిల్లలకి తండ్రిగా మధురంలాంటి ఒకర్తికి అతను భర్త అవడమే అని వాళ్ళకి తెలుసా...?

వాళ్ళకి అది తెలియాల్సిన అవసరం లేదు. కాని ఆమెకి [illegible] తెలుసుకోవలసిన అవసరమో, గ్రహించవలసిన ఒక లక్ష్యమో లేదు. [illegible] అతను మాత్రం — [illegible] తెలుసుకోవద్దూ?

హీరో సీతారాంకి [illegible] ఉద్యోగం, సంసారం, [illegible] — [illegible] చాలా మంచివిగానే కుదిర్చాయి ... అతను [illegible] [illegible] వాళ్ళ [illegible] సినిమా

హీరో ఛాన్సు!

అతను ఆఫీసులో జీతం పుచ్చుకుని, దానితో ఉనని ఒక నవీన యువకునిలాగా అలంకరించుకుని హఠాత్తుగా ఒకనాడు రాబోయే సినిమా ఛాన్సుకోసం ఎదురు చూస్తున్నట్లుగా ఉంటాడు. అతని కళ్లల్లో మిగిలిన వాటన్నింటిని గురించి — ఎల్లప్పుడూ నిర్లక్ష్యభావమే ప్రతిఫలిస్తూంటుంది.

ఆ కళ్ళు చాలా అందమైనవని అనుక్కుని అనుక్కుని, సీతారాం పొగడ్తలతో మూర్ఛిల్లిన, కమల, టైపిస్టు ఈ హీరోకి తగ్గ హీరోయినుగా రిక్రియేషను క్లబ్బువారు కొన్ని నెలల క్రితం వేసిన నాటకంలో నటించింది......

ఇదిగో! ఇప్పుడు గదిలో అద్దం ముందర నిల్చుని అలంకరించు కుంటున్న ఈ హీరోని చూసి ఆనందిస్తూ నిలుచున్నట్లే, ఆరోజు నాటకంలో ఆమెతో తనభర్తని చూసి పులకాంకితయ్యింది మధురం.

మెడలోవున్న సన్నని గొలుసు బయటకి కనపడేటట్లు వేసుకున్న సిల్కుజుబ్బా, అందమైన చెప్పులని కన్పడనీయకుండా జీరాడుతున్న పంచె మొదలైన అలంకారాలతో అద్దం ముందు నిలుచుని కొంచెం వెనక్కి జరిగి తన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుంటూ — గదిలో ఒక మూలలో మసితో చెమటతో మలినమైన ముఖంతో నిలబడి తడిచేతులని చీరకొంగుతో తుడుచు కుంటున్న మధురాన్ని అద్దంలోనే చూసాడు సీతారాం.

అతను తనని చూస్తున్నాడని గ్రహించిన మధురం అద్దంలోని అతని ప్రతిబింబాన్ని చూస్తూ నవ్వింది. నవ్వుతూ దగ్గరసావచ్చి ప్రేమగా చెప్పింది. 'చూడండి...నేను ఈ నెలనుంచీ అన్నం పట్టుకు రావడానికి ఆడదాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాను. ప్రొద్దున్నే తిని వెళ్ళమంటే మీరు వినడంలేదు ... ప్రొద్దున్నే ఫలహారం చేసి అక్కడ కనపడ్డ ప్రతీ హోటలులోనూ తింటే ఆరోగ్యం ఏమైనా బాగుంటుందా?' అంటూంటే ఆ మాటలు చెవిన పడనట్లు ఆమె ప్రక్కకి చూసిన సీతారాం, ఎదురుగా నిల్చుని మధురం భుజాలమీద తన చేతులను ఆన్చి ఆమె ముఖాన్నే తదేకంగా చూసాడు... ఆ చూపులో అలవాటుకి భిన్నంగా ఒక విధమైన విచారం పొడసూపింది.

'ఏవిటలా చూస్తున్నారు?' అని సిగ్గు పడినట్లు కొంచెం తల దించుకుంది మధురం.

'ఊ నువ్వు ఏమిటో చెప్తున్నావు నేను విన్నేలేదు...' అని తన మనస్సులో నున్నదాన్ని చెప్పబోయిన విషయం చెప్ప నేరక ఏదో యధాలాపంగా అడిగాడు

సీతారాం:

'ఏమిటి తెగ ఆలోచిస్తున్నారు? ఏదైనా క్రొత్త నాటక ప్రయత్నమేంటి?' అని నవ్వుతూ అడిగినపుడు అది కాదని అతను తల అడ్డంగా ఆడించేసరికి అతని నుదుటి పైన పడిన గిరజాలు కదులుతూన్న అందాన్ని ఆస్వాదిస్తూ మధురం చెప్పింది.

'మీరు హోటల్లో తిని ఆరోగ్యం పాడు చేసుకోవడం ఎందుకని నేను క్యారియర్ తీసుకొచ్చేదాన్ని ఏర్పాటు చేసాను... ఏం నా ఏర్పాటు బాగుందా!'

అతను తన ఆలోచనని పసిగడ్తాడని మధురం ఎదురు చూళ్లేదు అతను అతి నిర్లక్ష్యంగా 'భోజనానికేమిటి ఏదైనా చెయ్యి...' అని ఆ విషయం మార్చి తిరిగి ఏదో చెప్పడానికి సందేహిస్తున్నట్లు ఆమె భుజాలపైన చేతుల్ని తియ్యకుండానే 'మధురం...' అని తియ్యగా పిచ్చాడు.

'ఏం కావాలి?' అని ప్రేమతో అడిగింది.

అతను జవాబుగా చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఆఫీసుకు వెళ్ళే సమయంలో ఆదరా బాదరాగా తల వేసుకుంటూ ఆమెని చూడకుండానే పరిగెత్తే సీతారాం ఇవాళ అలవాటుకి భిన్నంగా, తన దగ్గర ఆగి ఆగి నిలుచోవడానికి కారణం తెలవక నిల్చుంది మధురం.

సీతారాం మౌనంగా ఆలోచిస్తూ చేతి సంచీ తెరిచాడు. ఇంటి ఖర్చుకని క్రితం రోజే ఇవ్వాల్సిన జీతం డబ్బు అందులో వుందని అప్పుడే జ్ఞాపకం వచ్చిందతనికి. ఆ రూపాయలని తీసి ఆమె ప్రక్కకి చాపాడు. ఆమె దాన్ని తీసుకుని లెక్కపెట్టి చూసింది. యాభై రూపాయలున్నాయి.

'ఏమిటిది యింతేనా?' అన్నట్లుగా అతన్ని చూసింది. అతను మళ్ళీ నవ్వాడు. మధురం కూడా తృప్తిచెంది నవ్వేసింది.

అంతే! ఆ విషయం అంతటితో ముగిసింది. ఇలాంటి మొగుడి సంపాదనని నమ్మి ఒక ఆడది సంసారం నడపగలదు?...

మధురం తల్లి చచ్చిపోయేటప్పుడు ఈ యింటిని కూతురికి ఇచ్చి కళ్ళు మూసింది. అందులో ఒకభాగం తనకి వుంచుకుని వెనకప్రక్క పూర్తిగా అద్దెకి మూడు పోర్షన్లుగా యిచ్చేసింది. రెండు ఆవులని కొని ఇంట్లో అద్దెకున్నవారికి పాలు పోస్తుంది. తన ఇద్దరు పిల్లలనీ, భర్తనీ పోషించడం ఏమీ కష్టమనిపించ లేదు. ఆమెకి అది సుఖంగానే తోచింది. కానీ 'నూట డెబ్బయి రూపాయల జీతాన్ని ఈయనేం చేస్తున్నారు?' అన్న ప్రశ్న ఉదయించినా 'మగవారి కెన్నో ఖర్చులుంటాయిలే' అని చిరునవ్వుతో అన్నింటిని మర్చిపోతుంది మధురం. కానీ దాన్ని అతనికి కొంచెమైనా ఎరిగించక పోవడం న్యాయం కాదుగదా?

'అందుకే చెప్తూంట. డబ్బుకి డబ్బు ఖర్చవుతుంది. ఆరోగ్యం పాడవుతుంది... మధ్యాహ్నం భోజనం బయట తినడం ప్రారంభించాక మీరు సగమైపోయారు— రేపట్నుంచీ క్యారియరు ఏర్పాటు చేస్తాను...' అని మళ్ళీమళ్ళీ ఆమె అదే విషయాన్ని చెప్పటం విని, విసుగెత్తిన సీతారాం ఛటుక్కున వోర్పు కోల్పోయాడు.

'సరే సరే! సరే!...అది ఒకసారి చెప్పావుగా...నువ్వు పంపేదే మింగుతాను. ఇంకమీదట హోటలుకి వెళ్ళి మెక్కి చావను—సరేనా' అని కేకేలువేస్తూ బయుల్దేరాడు సీతారాం.

తనన్నది తప్పు పట్టుకుని అతను వెళ్ళటంచూసి— ఆఫీసుకు వెళ్ళేముందు ఆయనకి కోపం వచ్చేట్లుగా ప్రవర్తించానే అని మధురం కళ్ళు చెమర్చాయి.

కానీ కోపగించుకుని బయటకి గబగబా వెళ్ళిన సీతారాం, అలవాటుకి వ్యతిరేకంగా, ఆమె ఆశ్చర్యపోయేటట్లు గుమ్మందగ్గర ఒక్క నిముషం నిల్చున్నాడు. ఆ ఒక్క నిముషంలో శాంతించి వెనక్కి తిరిగి చూసాడు.

మధురం చెమ్మగిలిన కళ్ళతో తల దించుకుని నిలబడింది.

అతను ఆమె దగ్గరగా వెళ్ళి ఆమె భుజాల్ని పట్టుకుని కుదిపి 'కోపమా?...' అని అడిగారు.

మధురానికి మరీ మరీ ఆశ్చర్యం వేసింది 'నాకు కోపం ఎందుకు?' అని తడిసిన రెప్పలతో నవ్వింది మధురం. తనభర్త ఏదోపని సాధించడానికే ఇది నాంది అని తెల్సుకున్న మధురం 'నాతో పని జరుపుకోవడాని కిదంతా ఎందుకు' అని ఆలోచిస్తూ చేతిలోని రూపాయలనే తదేకంగా చూస్తూ నిలబడింది.

'మధూ...మధూ...లోపలికి రావూ... నీతో ఒక విషయం...' అంటూ ఒక విధమైన కృత్రిమ ఉత్సాహంతో ఆమె భుజాలపైన వేసిన చేతితో ఆమెని దగ్గరగా తీసుకుని గదిలోకి వచ్చాడు సీతారాం.

ఆమెని పిల్చినప్పుడున్న ఉత్సాహం హడావుడి హఠాత్తుగా తగ్గి, గదిలోకి రాగానే దీర్ఘాలోచనలో మునిగి మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

'విషయం ఏమిటో చెప్పండి' అని సీతారాం ఎదురుగా నిల్చుని దగ్గర చేతులు రాసుకుని మధురం అడిగింది. అప్పుడు మధురం చేతి పిడికిలిలో ఆ రూపాయ నోట్లున్నాయి. దాన్నే చూస్తూ 'ఇదుగో' అని ఇచ్చేద్దామని ఉద్యుక్తురాలై నిల్చుంది.

'ఏంలేదు. బాగా ఆలోచించి చూసాను ... అందువల్ల నీకూ మంచిదే' అని చెప్ప దల్చుకున్న విషయాన్ని చెప్పలేక అవస్థపడుతున్న భర్తని చూసి, చిరునవ్వుతో అతని దగ్గరగా కూర్చుంది మధురం.

'ఏమిటీ అవస్థ? ఏం కావాలి' అని అతని గడ్డాన్ని తన ప్రక్కకి తిప్పుకుంది. ఆమె కళ్లలో 'అడిగింది యిస్తాను' అన్న నమ్మకం కల్గించే మంచి ఉద్దేశం ప్రతిఫలించింది. అతను అప్పుడుకూడా తల వంచుకునే ఉండటం చూసి 'సరే పోయింది—నాకు పని ఉంది' అని కొంచెం బిగువుతో లేచింది.

'ఉండుండు' అని మధురం చేతుల్ని పట్టుకుని దగ్గరగా లాక్కుని ఆమెని గుండెలకి అదుముకుని సీతారాం ఆనేశంతో ఆమె ముఖం దగ్గరగా వంగాడు.

'మధూ నువ్వు చెప్తావే నా సంతోషమే నీ సంతోషం అని నిజమేనా?' అని అడుగుతూంటే అతని ఊపిరి ఆమె చెంపలని దహించి వేసింది.

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడన్‌సాతో
చికిత్సను పొందండి
-శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!
DOL-327 TEL

1970 లో మీ అదృష్టము
మీరు ఒక పోస్టు కార్డు మీద యే పుష్పము
పేరున్నైనా వ్రాసి, మీ అడ్రసు తెలుపండి.
మేము మీకు రాబోవు పన్నెండునెలల్లో జరుగు

ముఖ్య సంఘటనలు
అనగా వ్యాపారంలో
లాభ నష్టాలు, సర్వీ
సులో ప్రమోషన్&
ట్రాన్స్‌ఫర్, పిల్లల
జననం, వివాహం,
సుఖ సంతోషాలు
మరియు చెడు నక్షత్రాలకు శాంతి చేసుకొను
విధానములు రు. 1–25 లకే పంపెదము. పో
స్టేజి అదనం.ఒకదఫాచూచినతృప్తిచెందగలరు.
PT. DEV DUTT SHASTRI
RAJ JYOTISHI (WAPM)
P.B. 86, JULLUNDUR CITY.

ఏజెంట్లు కావలెను

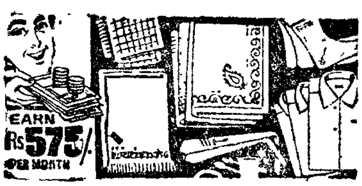

జపాన్ ఆర్టు చీరలు. టెరిలిన్ సూటింగులు, రెడి
మేడ్ బట్టలు, నైలాన్ సాక్సు, బెల్టులు, స్టెయిన్
లెస్ స్టీల్ పాత్రలు వగైరాలకు ఆర్డర్లు పొందుటకు
నెలకు రు. 575 లేక ఆకర్షణీయమైన కమీషన్
సంపాదించండి. త్వరపడండి మా ఉచిత షరతులకు
పోస్టు కార్డు వెంటనే వ్రాయండి,
BOMBAY AGENCIES,
Kalyanpura, Delhi—6.

హీరోకి ఒక హీరోయిన్

'దాని కిప్పుడేం తొందర వచ్చింది? ఆఫీసుకి బయల్దేరే సమయంలో షర్టు నంతా నలుపుకుని ...' అంటూ అతని బంధం విడిపించుకోవాలని చూసింది మధురం.

ఆమె మనస్సులో ఈ నెల శ్రీవారు చాలా ఖర్చుచేసారు లాగుంది ... చేతిలో ఉన్న డబ్బుని ఉత్తినే చూపించి మళ్లీ తీసుకోవడానికే ఈ సాహసమా? ఓ యాభై రూపాయలు లేకపోతేం! అన్నింటిలోబాటు ఈ కష్టమూ నేనే చూసుకుంటాను ... ఈయన బ్రతిమాలడం చూస్తే జాలి వేస్తోంది. అయినా గాని, జీతం పూర్తిగా ఎలా ఖర్చుపెడుతున్నారు?' అని ఆలోచించినా ఒక మగవాణ్ని అందులోనూ మొగుడిని లెక్క అడగటానికి తనకి హక్కులేదని, అలా అడగటం అందంగాదని ఆమె తెలుసుకున్న సంస్కారంవల్ల, విచారంతో అతన్ని చూసి నవ్వింది.

అతను ఆమె చేతులని పెదిమలతో మెల్లగా స్పృశిస్తూ చెప్పసాగాడు. 'నువ్వో ఉపకారం చెయ్యాలి ... సాయం అంటే అది నా ఒక్కడికే కాదు ... అందువల్ల సందేహిస్తున్నాను ... నీకు తెల్సుగా మా ఆఫీసులో టైపిస్టు కమల లేదూ కమల...' అంటూండే గొంతుక పూడిపోయింది.

'ఎవరూ...మీ హీరోయిను కమలా?' అని వేళాకోళంగా అడిగింది మధురం.

'ఓహో ఈయనగారు చేసే ఖర్చు చాలదన్నట్టు నాళ్లకీ వీళ్లకీ చేబదుళ్లు కూడా యిస్తున్నారు లాగుంది ... అంతా ఒట్టి డాంబికాలు!' అని మనస్సులో గొణుక్కుంది. అదే సమయాన్న 'మీ హీరోయిను కమలా' అని అడిగిన దానికి జవాబు ఎదురుచూసింది మధురం.

ఆ రోజు — నాటకం ముగిసి ఇంటికి రాగానే 'ఎలావుంది మన హీరోయిను'అని కమలనుగూర్చి సీతారాం అడగ్గానే,

'ఆ అడగటం చూడు. మన హీరోయినుట!' అని మధురం మాయకోపంతో ముఖం త్రిప్పుకోగానే,

'మరినా...నాటకంలో మాత్రం కమల నా హీరోయిను — జీవితంలో నిజమైన హీరోయినువి నువ్వే' అన్నాడే అదే జవాబునే తిరిగి ఎదురుచూస్తూ ఇప్పుడలా అడిగింది.

కాని సీతారాం జవాబివ్వక దేన్నో తలవంచుకుని ఆలోచించుతుని —

'ఊ దానికేం గానీ. ఇవాళ మధ్యాహ్నం ఇక్కడకి వస్తుంది. నువ్వే కమల అడిగిన దాన్ని ఉదారహృదయంతో చెయ్యాలి. నాకోసం చేస్తావా? అది నిన్నే నమ్ముకుంది. ఆ సాయానికి తగ్గట్టుగా నీ దగ్గర ప్రవర్తిస్తుంది ... పాపం చాలా మంచిది. దాని కెవ్వరూ లేరు...' అని అభిమానంతో చదువుతూంటే మధురానికా అభిమానం నచ్చలేదు. చిరుకోపం వచ్చింది.

'సరే అదేదో రానియ్యండి చూద్దాం. మీకు లేట అవలేదా?' అని మాట మార్చింది మధురం. 'అలా అయితే నే వెళ్లనా?' అని ఆమె దగ్గర్నుంచి ఇష్టం లేకుండా వెళుతున్నట్టు సీతారాం బయటకి వెళ్లాడు...

మధురానికేం అర్థంగాలేదు. ఆమె మనస్సులో ఆ రోజు నాటకంలో సీతారాంకి హీరోయినుగా నటించిన కమల లేత ముఖం లోచింది. ఈయనకి కమలకి అప్పు యివ్వాలని ఎందుకింత తాపత్రయం అన్న ప్రశ్నకి తోచిన జవాబులన్ని తలచి 'ఛీ! ఛీ! నేనెందుకింత నీచంగా సాటి ఆడదాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నాను' అని తనని తానే తిట్టుకుంది.

అదే ఆమె స్వభావం. తన భర్త వ్యవహారాలైనా సరే, ఇంటి సమస్యలైనా సరే, పిల్లల గొడవలైనా సరే— అన్నింటికి ఏదో విచిత్రమైన జవాబు వెదుక్కోగలదు.

లేకపోతే ఇలాంటి ప్రశ్నలలో ఆమె నిల్చుండిపోగలదా? 'ఇంకో గంటన్నరలో కూతుళ్లిద్దరూ బడికని పరిగెత్తుకుని వచ్చి ఆకలితో నిలబడరాదే...

సబ్బు పొడిలో నానపోసిన భర్త బట్టలలా పిల్లల పుస్తకాలు ఆరెయ్యాలే...

వాల్చుమీద ఎసరు మరుగుతోందే...

ఆవులకి మేత వెయ్యాలే..., ఎన్ని పనులున్నాయి అన్న ఆలోచనా, పనులు ముగించుకోవాలన్న ఆదుర్దా ఆమెకి కలి

గాయి. వెంటనే మధురం మిగిలినవన్నీ మర్చిపోయింది. మొట్టమొదట భర్త పడేసి ఉంచిన షేవింగుసెట్టుని తీసుకుని స్నానాల గదిలోకేసి పడేసింది మధురం.

* * *

మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి తర్వాతే మధురానికి కాస్త తీరిక. గంటకంటె తక్కువ విశ్రాంతి. ఆ సమయంలో హాలు మధ్యగా పెరటి తలుపుకి ఎదురుగా, బాగా గాలి వీచే దారిలో గుమ్మంమీద తలపెట్టుకుని, కొంగుపరుచుకుని పడుకుంటుంది... కొంచెంసేపటికే చాలుబాబూ అన్పిస్తుంది. లేచివెళ్ళి ముఖం కడుక్కుని తల దువ్వుకోడానికి కూర్చుంటుంది. ఆ అవకాశాన్ని పోనిస్తే ఇంక మధురానికి తల దువ్వుకోవడానికి వేళే దొరకదు. పోతే పోనీ అని ఉండగల్గుతుందేంటి? సాయంత్రం ఆయన వచ్చేసరికి ఎన్ని పనులున్నా తల చింపిరిగనూ, బట్టలు మురికిగానూ ఉంటే ఎల్లా బాగుంటుందని?... అందుకే మూడు గంటలంటే తన అలంకారం ముగించుకుంటుంది మధురం.

—దీనికేమిటి అర్థం? ఆమె సీతారాం రాకని మూడుగంటలనుంచే ఎదురు చూస్తోందనా? నాలుగు గంటలకి పూల మ్మేది వస్తుంది. అది అలవాటు! ఇద్దరు ఆడపిల్లలున్నారే! వాళ్ళకే కొంటుంది. కానీ పిల్లలకోసరం మాత్రం కొంటున్నాననుకుందే అది పూర్తిగా నిజం కాదు.

సంధ్య పడగానే మధురం వీధి గుమ్మం దగ్గరకివచ్చి చూసిచూసి వెళ్తూంటుంది. సీతారాం ప్రొద్దున్న వెళ్తున్నపుడు రేగిన తల మాసిన బట్టలతో నిల్చుందా— 'అదే ఇదా?' అని ఇంట్లోకి వస్తూ ఒక్క క్షణం ఆగి సీతారాం చూడడేంటి?...

అతడు చాలామాట్లు చూడకుండానే వెళ్ళిపోతాడు. మధురం ఆ నిర్లక్ష్యాన్ని లెక్కచేయదు. కొన్ని సమయాల్లో ఆ అలంకరణని చూసి నవ్వుతాడు. ఆ నవ్వు కోణాన్ని ఆమె అర్థం చేసుకోదు.

మధ్యాహ్నం మూడింటికి హాలులో గోడవారగా అద్దాన్ని నిలబెట్టి దువ్వుకోడం ప్రారంభించినప్పుడు, అలవాటుగా చూసుకునే నెరుసు వెంట్రుకలని పాపిడి తీసుకుంటూ ఓసారి చూసుకుంది మధురం... నూనె రాసి నొక్కి దువ్వేసుకుంటే, ఆ తెల్ల వెంట్రుకలు కనపడవే!

మధురం నూనె రాసుకుంటుంటేనే ఆవిడ వచ్చింది. ఆ హీరోయిను కమల తన నెరుసుజుట్టుని చూస్తుందేమోనన్న ఆందోళనతో దువ్వెన తీసుకుని లోపలకి వెళ్ళి గదిలోను పెద్ద అద్దం ముందర ఆదరా బాదరాగా దువ్వుకుని ముడివేసుకుంటూ మధురం తనలో తనే మాట్లాడుకుంది.

'ఏం ఆవిడగారు చూస్తే నాకేం? నే నెందుకని దానికి నా నెరుసు జుట్టు కనపడకూడదనుకుంటున్నాను...'

'—ఆ హీరోకి తగ్గ హీరోయినుగా స్టేజిమీద నటించిన కమల, నిజ జీవితంలో ఇలా జోడు సరిగ్గాలేని హీరోయినుగా జీవిస్తున్నారని అనుకోకూడదనా?...'

ఆమె లోపలికి వచ్చింది.

'రామ్మా. రా... ఆనాడు నాటకంలో చూసిందేను. మా యింటి ప్రక్కకి రాకూడదా...కూర్చో. ఇదుగో వచ్చేసా!' అని ముందున్న జుట్టు ఒకటికి రెండుసార్లు గట్టిగా దువ్వుకుని ముడి వేసుకున్నాక మర్యాదచేస్తూ చిరునవ్వు చిందే ముఖంతో హాల్లోకి వచ్చింది మధురం.

'కూర్చోవమ్మా నిలబడే వున్నావు—' అని హాల్లో ఉన్న పేము సోఫాల్లో ఒక డబుల్ సోఫాని చూపి తనూ ఒకదాంట్లో కూర్చుంది మధురం. ఎవరైనా కొత్త వారు వస్తే ఆమె ఎప్పుడూ అక్కడే కూర్చుని మాట్లాడుతుంది.

ఆమె ఎదురుగా సోఫాలో కూర్చున్న కమల హాలంతా కలయజూసి 'ఏరీ పిల్లలు కనపడ్డం లేదేం' అంది.

'ఇంకా బడినుంచి రాలేదు...'

'మీ చంటి పిల్లకూడా వెళ్తోందా స్కూలుకి?'

'అవును. ఇప్పుడే జేర్పించాను. ఒక రోజు వెళ్తుంది. ఒకరోజు వెళ్ళనని గొడవ పెడ్తుంది' అని నవ్వుకుంది. ప్రతిగా కమలా నవ్వింది. దాని తర్వాత ఏం మాట్లాడాలో తెలియక ఊరుకున్న మధురం మళ్ళీ చంటిదాన్ని గురించే మాట్లాడింది 'బడికెళ్ళకపోతే చేసే అల్లరి భరించ లేరనమ్మా!... పెద్దది చాల మెత్తని. ఇదేమిటో ఇలా పుట్టింది ... ఒంటిమీద గుడ్డ ఉండకూడదంటుంది ... బడినుంచి రాగానే గౌనుని ఒక మూల, లాగుని ఒకమూల విసిరేస్తే తిరుగుతుంది. నేను కొట్టికూడా చూసాను. ఊహూం' అని నవ్వుతూ చెప్పింది.

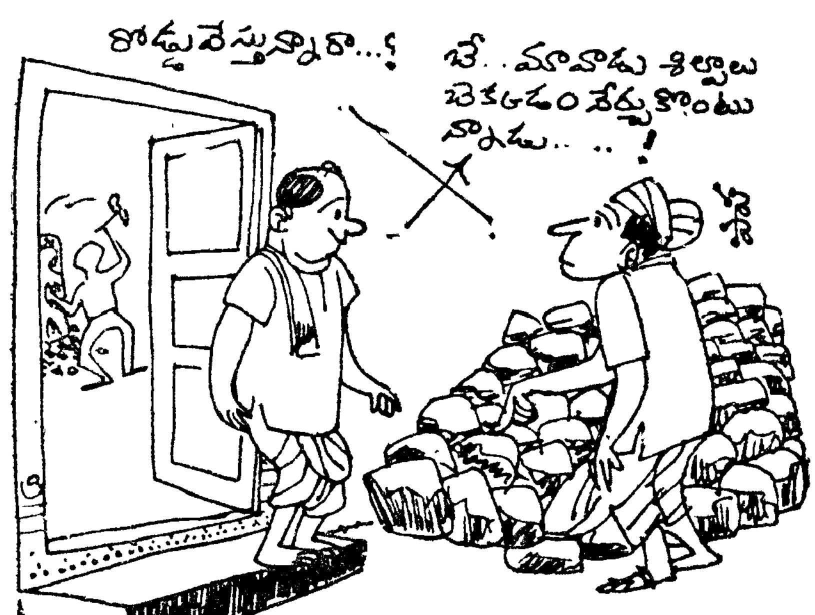

'వంటపిల్లకదా' అంటూ తన చేతి బ్యాగులోని ఒక బిస్కెట్టు టిన్, రెండు పెద్ద చాకలెట్ల పాకెట్టులూ తీసి సోఫా మీద పెట్టింది కమల.

'అప్పు అడగడానికి వచ్చిన మనిషి ఇవన్నీ ఎందుకు కొని తీసుకు వచ్చినట్లు' అని ఆలోచించింది మధురం.

'మొదటిసారి ఒకళ్ల యింటికి వచ్చేప్పుడు ఒట్టిచేతులతో రావొచ్చా?' అని అన్నింటికీ జవాబు చెప్పుకున్నే తన స్వభావానికి తగ్గట్లు ఆలోచించుకున్న మధురం 'ఇవన్నీ ఎందుకమ్మా! అనవసరపు ఖర్చు' అంది.

'అదేం లక్కాయమ్మా. ఎవరో పిచి టన్నికి చెప్పినట్లు చెప్పుతున్నారు!' అని ముట్టరికం కట్టుకుని మధురాన్ని చూసింది కమల.

మధురం కృతజ్ఞతతో మందహాసం చేస్తూ కమలని, ఆమె చేసుకున్న అలంకారాన్ని, వస్త్రధారణని, కేశాలంకరణని అన్నింటిని — బంగారపు నగల సౌభాగ్యం ఎంత అని జరీజు వేసుకుంటున్న కంసాలి వానిలాగ—పరిశీలించింది. మధ్యలో ఒక సారి లేచివెళ్ళి కాఫీకి కుంపటి అంటించి, తిరిగివచ్చి కూర్చుంది.

క్షణంసేపయినా వచ్చిన పనేమిటో చెప్పడానికి కమల సందేహించడం చూసి తానే ప్రారంభించింది మధురం.

'ఆయన పొద్దున చెప్పే వెళ్లారు' అనగానే కమల ముఖంలో ఒక విధమైన మార్పు వచ్చింది.

'ఏం చెప్పి వెళ్లారు?' అని ప్రశ్నించింది.

'ఏంలేదు నువ్వొస్తావన్నారు. ఆ తర్వాత—నీకు ఎవరూ లేరని చెప్పారు... నేను ఆయన్నే అడగాలనుకున్నాను. అప్పుడు వేళ లేకపోయింది. అది సరేగాని నువ్వు ఇప్పుడు ఎవరింటిలో ఉంటున్నావు? స్వంత ఊరేది? తల్లిదండ్రి లేక పోయినా అయిన వాళ్లెవరూ లేరా?' అని అన్ని విషయాలని రెండు మూడు ప్రశ్నల లోనే ఇమిడ్చింది మధురం.

కమల మధురం ప్రశ్నలకి వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు, ఒకనిముషం మౌనంగా తల దించుకుంది.. దించిన తల ఇంకా ఇంకా వంగింది. మెడనరాలు ఉబ్బాయి.

హీరోకి ఒక హీరోయిన్

చెవులప్రక్క ఎర్రగా కందిపోయింది...

ఆమె తల ఎత్తేసరికి కళ్లు నీటితో ఎర్రగా ఉండటం చూసిన మధురం నిశ్చేష్టురాలయింది.

'నేను ఏమైనా తప్పుగా అడిగానా' అన్న భయంతో కమల దగ్గరగా వచ్చి 'ఏమమ్మా ఏడుస్తున్నావు' అని కరుణతో అడిగింది మధురం.

'నా తోబుట్టువుగా తలచి మిమ్మల్ని చూడ్డానికి వచ్చాను' అని ఆవేశంతో చెప్పి అంతకుమించి ఏం చెప్పనేరక పెదిమని కర్చుకుంది కమల...

'కన్నవారిని లేతప్రాయంలోనే పోగొట్టుకుని మామయ్య యింట్లో పెద్దాలుపడి ఎలాగో ఆ నరకంనుంచి విడుదల అయ్యాను...ఒక హాస్టలులో ఉండి—ఒక అనాథగా తోడులేని జీవితం ఎన్నాళ్లు గడపటం?' అని ఎర్రబడ్డ ముక్కు పుటాలు ఎగురవేస్తూ కమల అడిగి నప్పుడు మధురానికి పరిస్థితి అర్థం అయింది.

'ఏం పెళ్లిచేసుకుని సంసారంలో రాణి లాగ ఉండొచ్చే నువ్వు! నీకేం తక్కువ? నాలాగా అక్షరజ్ఞానం లేని మొద్దయితే ఏమోగాని!... ఇందుకా ఏడుస్తున్నావు?' అని ధైర్యం చెప్పింది మధురం.

కమల దీర్ఘంగా ఊపిరి వదిలింది.

'అవన్నీ అయినవారో, వేరే బాధ్యత వున్న పెద్దవారో వుంటేనే జరుగు తాయి...అలాంటివారు నాకెవ్వరూ లేరు... ఈ ఇరవయ్యారు సంవత్సరాలలో నాకా భాగ్యం లేదని తెల్సుకుని ఇలాగే ఉండి పోదాం అనుకున్నాను. ఏ ఆధారంలేని నాకు అన్నివిధాలయిన సాయాలు చేస్తూ ప్రేమతో ఆదరంగా ఉండేవారు ఆఫీసులో ఈయన—మిస్టర్ సీతారాం...ఒక్కరే—' అని కమల చెప్పి ఆపగానే ఇద్దరూ ఒకరినొకరు పరిశీలనగా చూసుకున్నారు.

మధురానికి హఠాత్తుగా ఒక భయంకరమైన కల్పన—ఒక ఆలోచన—ఒక నిర్ణయం అంతరంగంలో లేచింది. అది కాస్తకూడా బయటకి తెలియలేదు. బయటకి కన్పించకుండా, చలనం లేక, అది ఆమెని శిలలాగా స్తంభింపచేసింది. కమల అంతరంగాన్ని దొలిచేటట్లు చూడమంది.

తను చెప్పబోయే విషయాన్ని చెప్పకుండానే ఈవిడ తెలుసుకుందా అన్న ఆశ్చర్యంతో కమల కూడా ఆమెని తదేకంగా చూసింది...

'ఈవిడ కాదంటే? తనని తిట్టి తరిమేస్తే! తన పరువు తీయడాన్కి ఊరు వారిని పిల్చి న్యాయం కోరితే...' అన్న ఆలోచనలు ఒక్కొక్కటిగా వచ్చినందు వలన హఠాత్తుగా కృంగిపోయి, గట్టిగా రోదిస్తూ మధురం చేతుల్లో ముఖం దాచుకుంది కమల...

ఇప్పుడు 'ఎందుకేడుస్తున్నావు? ఎందుకు విచారిస్తున్నావు?' అని మధురం అడగలేదు. ఆమె నిర్లిప్తంగా చూసినట్లే అదే క్షణాన్ని కమల లేచివచ్చి తన చేతుల్లో తలదాచుకున్నాక కూడా—ఆమె చూసింది...

మధురం చేతుల్ని గట్టిగా పట్టుకుని ఏడుస్తూ స్పష్టంగా చెప్పేసింది. 'మీ జీవితంలో భాగం అడుగుతున్నాను అక్కయ్యా!'

ఏడుపు అనే కవచంతో ఆ మాట కత్తిని 'ఛర్రు'మని మధురం హృదయంలో లోతుగా గుచ్చింది కమల.

'ఈ అనాథ జీవించడాన్కి మార్గం చూపించాలి—నా పరువు మీ చేతుల్లో ఉంది... మీకు చేసిన ద్రోహానికి క్షమించి మీరు నన్ను కాపాడాలి... మీపిల్లలు వేరు నా కడుపులోని శిశువు వేరు కాదక్కయ్యా!...'

గుచ్చిన కత్తిలాగి, తిరిగి గుచ్చి నట్లు, తన మనోబలాన్ని పూర్తిగా చేర్చుకుని, పళ్లని గిట్టకరుచుకుని కళ్లని మూసుకుని సహించింది మధురం.

'ఈ ఉపకారాన్ని ప్రాణం ఉన్నంత వరకూ నేను మర్చిపోను...మీకు —మీ కుటుంబానికే...' అని కమల చెప్పుతున్న దాన్ని మధ్యలో ఆపి నింపాదిగా మధురం చెప్పింది.

'చాలు...కమలా ...చాలు......అయ్యో భరించ నా శక్యంగాదే అమ్మా...' అని బాగా గాయపడిన దానిలాగ సోఫాలో పడుకుని తలని అటూ యిటూ తిప్పి రోదించింది మధురం.

అరగంటసేపు మధురం కదలలేదు.

(52 వ పేజీ చూడండి)

హీరోకి ఒక హీరోయిన్

(38 వ పేజీ తరువాయి)

మాట్లాడలేదు. కనురెప్పలని తెరవలేదు.

చెప్పాల్సినదాన్ని చెప్పిన తర్వాత, ఆమె అంగీకారాన్నీ జవాబునీ ఎదురుచూస్తూ అంతరంగంలో ఒక ఆవేదనతో చూపులో ఒక ఆశ్చర్యంతో కూర్చుంది కమల.

మధురం పరిస్థితి చూస్తుంటే కమలకి ఓ విధమైన భయం, విచారం కల్గింది. తను అనుకున్నట్లు, ఎదురు చూసినట్లు ఆవిడ కోపగించి, ద్వేషించి తిట్టి శాపనార్థాలు పెట్టనందువల్ల—ఈ పుణ్యాత్మురాలి హృదయాన్ని నలిపేసి, తప్పు చేసేసేమే అన్న ఆవేదనతో కమలకి పొంగి పొర్లి దుఃఖం వచ్చింది.

చాలాసేపు మౌనంగా ఏడ్చిన తర్వాత ఆవిడ దగ్గరగా వచ్చి 'అక్కయ్యా... అక్కయ్యా' అని ఏడుస్తూ కుదిపింది కమల.

ఏమీ జరగనట్లు తెరిపి యిచ్చిన ముఖంతో తీక్షణమైన చూపులతో కూర్చుంది మధురం. ఆమె కళ్లు రెండూ తామర రేకుల్లాగ ఎర్రబడ్డాయి.

'నువ్వెందుకమ్మా ఏడుస్తావు? ధైర్యంగా ఉండు' అని చెప్పేసి లేచి గదిలోకి వెళ్లింది. ఆమె కెందుకో ఏకాంతంగా ఉండాలనిపించింది. గదిలో ఉన్న మంచాన్ని, స్టాండు మీదున్న ఆయన బట్టలనీ ఆమె చూపులు పరిశీలించాయి.

మధురం గదిలో చేతులు కట్టుకుని అటూ ఇటూ పచార్లుచేయడం హాలులోంచి కమల చూసింది.

ఆమె గదిలోని నిలువుటద్దం ముందర నిలబడింది. ఆమె ప్రియభర్త అలంకరించుకుంటాడే అదే స్థలంలో నిల్చుని తనని చూసుకుంది. హడావుడిగా దువ్వుకున్నందువలన ముందు ప్రక్కనున్న నెరసినజుత్తు సరిగా దాగక బయటకి కన్పిస్తోంది. ముఖంలో ముడతలు ఏర్పడ్డాయి. శరీరం లావెక్కి వయస్సుకి మించిన రూపు వచ్చేసింది...

'ఆయన ఎలాగున్నారు? ఆరోజు చూచినట్లుగానే...' అనుకుని హాల్లో కూర్చున్న కమలని ఓరకంటితో చూసింది.

'కమలే ఆయనకి తగ్గది! నేను ముసలిదాన్నయి పోయాను ... అదెలాగ? ఆయనకంటె చిన్నదాన్నిగదా. నేనెలాగా ఆయనకంటె ముసలిదాన్నయి పోయాను? ఆ! నేను ముసల్దాన్నవడం వయస్సు వలన కాదు, నా తెలివి తక్కువవల్ల... తెలివితేటలు లేక, బుద్ధిలేక—' అంటూ పళ్లు పటపట మని కొరుక్కుంది.

—జీవితంలో పూర్తిగా ఆయనగూర్చి ఆలోచిస్తూ తనని తానే మర్చిపోయింది. ఆయన అలంకరించుకుంటూ యవ్వనంతో ఉండటం చూస్తూ నిల్చున్నపుడే, తను ముదుసలిగా అవడం ఆమె గ్రహించలేదు.

ఆమె అవన్నీ ఇప్పుడు తల్చుకుంది, ఆమెని. తన భర్తని వేరే ఒకర్తి లాక్కుందన్న విషయం, బాధ పెట్టలేదు. కానీ తనెంత మోసపోయిందో, ఒక అబద్ధాన్ని నమ్మి, జీవితంలోని మధురక్షణాలన్నీ అనవసరంగా పోగొట్టుకున్నామే, తన శ్రమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరయిందే అన్న చేదునిజం ఆమెని పిచ్చిపట్టినదానిలాగా చేసింది.

మధురం ఆగి ఆగి నిట్టూర్చింది. నోటితో మాట్లాడ్డానికి మాటలు లేవు. కానీ మాట్లాడింది.

'కుటుంబ భారాన్నంతా నేను ఒకర్తినే మోస్తే నాతల ఎందుకు నెరవదు అన్నింటినీ నేనే చూసుకుంటూంటే ఆయన అలా ఏ చీకూ చింతా లేకుండా ఉంటే ఏనాటికీ ఆయన హీరోగానే ఉండరేమిటి?... నాకు అసలు నాచింతే లేదు. అంతా ఆయన జ్ఞాపకాలే. ఆయన అలాగున్నారటే? ఆయనకి నేను జ్ఞాపకం వస్తానా? ఆ? ఎంత అన్యాయం? ఎంత మోసం, దగా?... జీవితాన్ని తల్చుకుంటే గుండె పగిలిపోతోంది! అమ్మా!—ఛీ ఇకమీదట ఆయన ముఖాన్ని చూడాల్సిన పాపం నాకొద్దు. ఆ దుస్స్వప్నం తీరిపోయింది' అని బయటకే తనబాధని వెళ్లగ్రక్కుకుంది.

ఆమె నేరుగా హాలులోకి వచ్చి కమల ఎదురుగా కూర్చుని ఆమెని జాలిగా చూసి చెప్పసాగింది.

'కమలా! నీ తలవ్రాతకి నేనేం చెయ్యగలను!...నువ్వు నా జీవితంలో ఒకభాగం అడుగుతున్నావు! నేను ఇన్నాళ్లు జీవించానా ఏవిటి? నేను నీకు చేతులెత్తి నమస్కరిస్తున్నాను. దయచేసి దాన్ని పూర్తిగా తీసుకో! పదిహేను సంవత్సరాలు నేను ఆయనతో జీవించాను—ఈ పెద్దలెక్కకి జవాబు సున్న అని ఇప్పుడే తెల్సింది—అబ్బ! నేనెంత పాటు పడ్డాను! పోనీ, నువ్వు త్వరగావెళ్లి ఆయనకి ఇంకమీదట ఈ యింట్లో చోటులేదని చెప్పెయ్యమ్మా! ఆ ముఖాన్ని నే గనుక చూస్తే ఏడిచి చచ్చిపోతాను ద్రోహాన్ని అనుభవించడం కూడా కష్టం కాదమ్మా!...ద్రోహి నవ్వు భరించడం చాలా కష్టం! నేనూ నా పిల్లలూ ఎవరిమీదా ఆధారపడి లేమని నువ్వు తెలుసుకో!—అవును పదిహేను సంవత్సరాలుగా ఆయనపైవున్న నమ్మకంతో జీవించి ఉండొచ్చు—కానీ ఆయన్నే నమ్మి ఎవరూ జీవించలేరు ... అలా ఎవరూ జీవించనేరరు. ఆయన తత్వమే అంత! త్వరగా వెళ్లి ఆయన్నిక్కడకి రావద్దని చెప్పెయ్యి. ఊఁ...వెళ్లు! ఇంక నీ తలరాతకి నేనేం చెయ్యగలను — ఈ హీరోయిను కథ ముగిసింది. ఆయనకి ఇంకో హీరోయిను వద్దంటి?' అంటూ లేచింది మధురం.

మధురం కంఠంలోని దృఢనిశ్చయం, ఆమె మాటల్లోని నిదానం—ఆమె చెప్తున్నది ఆవేశపు నిర్ణయం కాదని కమలకి అర్థమయి, కమల తలొంచుకుని చేతి గోళ్లని కొరుకుతూ కూర్చుంది. లేచి నిల్చున్న మధురం కళ్లు జాలితో చెమర్చాయి. కమలని చూసింది.

కొద్ది క్షణాలక్రితం 'నా తోడబుట్టిన సోదరీ ఈ అనాథకి జీవించడానికి దారి చూపండి అక్కయ్యా'అని కమల అడిగింది జ్ఞాపకం చేసుకుంది మధురం.

'కమలా... నన్ను సోదరిగా నువ్వు భావించుకున్నావు. నీకు జీవించడానికి దారి చూపమన్నావు...నేనెలాగమ్మా—అది చేయగలను? నాతల్లి అప్పుడు ఉండేది. ఈయన్నే నేను పెళ్ళాడతానని పట్టుబట్టినపుడు, మా అమ్మ ఎంతో బుద్ధి చెప్పింది— నా తలకెక్క లేదు...అమ్మా!' అంటూ చచ్చిపోయిన తల్లిని తల్చుకుని ఏడ్చింది మధురం.

'ఇలాగంతా జరుగగలదని తెలిస్తే

ఏమిటో, తన స్వంత యిల్లు మిగిలినది వారికి యివ్వక నాకు యిచ్చింది. నాకూ నా పిల్లలకీ తిండిపెట్టేది ఈ యిల్లే నమ్మా! ఈ యిల్లూ ఆ రెండు ఆస్తులే నమ్మా కమలా. ఆ ఆస్తులపై ఉంచాల్సిన మమతని, ఈ ఇంటిపై వుంచాల్సిన భక్తినీ, ఇన్ని సంవత్సరాలుగా వృధా చేసాను' అని తనలో అనుకుంటున్నట్లు చెప్పిన మధురం హఠాత్తుగా కఠినమైన స్వరంతో కోపావేశంతో అరచింది 'ఇది నా యిల్లు! ఈ యింటిగడప నెవరు త్రొక్కకూడదు.'

ఆ కేకల్ని, ఆమె వాలకాన్ని, చూసి కమల నిశ్చేష్టురాలయింది. తానక్కడే వుంటే కమల ముందర ఇంకా తమ అంతరంగ దాంపత్య విషయాలు కోపంతో చెప్పేస్తానేమోనన్న భయంతో మధురం గదిలోకెళ్లి తలుపు మూసేసుకుంది.

కమల ఆ మూసిన తలుపులనే కడేకంగా చూసింది. ముఖం కప్పుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

అసలెందుకిలా ఏడుస్తోంది? తన తల [illegible] 'ఈ హీరోయిన్ కథ ముగిసింది ఈ దుస్వప్నం తీరిపోయింది' అని అతి వైరాగ్యంతో సీతారాంని నిరాకరించిన మధురాన్ని తల్చుకుంది.

'ఆహా! ఈవిడే కదా స్త్రీ!' అని కమల హృదయం పొంగింది.

తనలా ఏడ్చుకున్నదో, 'ఎక్కడికి వెళ్లి ఒక టైపు రైటరు ముందు కూర్చున్నా నెలకి నూటయాభై' అన్న ఆధారంలేని ఆవిడ దృఢనిశ్చయం చూసాకే తను ఒక అనాథ గాదు, ఎవరి దగ్గరికీ వెళ్లి యాచించే స్థితిలో లేదన్న విషయం గ్రహించి తనమీద తనకే నమ్మకం కల్గింది కమలకి.

'ఏమి చేస్తాం ఇంకా పోదామా?' అన్న ప్రశ్నకి జవాబు సీతారాం చూపు ఆమెకు తోచింది. ఆ నిర్లక్ష్యపుచూపులూ కన్నులూ ఏం చెప్తున్నాయో ఇప్పుడు అర్థమయింది.

ఇంత మంచి భార్యనీ, ఆమె ప్రేమనీ, ఆమె ప్రేమనీ, ఆమె పవిత్ర హృదయాన్నీ కాదని, ఏడుపుని ఆడదానిని చెరపడన్నది ఒక మూర్ఖ మనిషిగా చూసినపుడు ఆమెకి అతడిపై అసహ్యం కల్గింది.

ఆ అసహ్యం విషం లాగా ఎక్కిపోయింది. సీతారాంపై ఇష్టం కల్గడానికి కారణం లేదు. అది ఒక బలహీనత ... అతన్ని ద్వేషించడానికి కారణాలు ఆలోచిస్తే వెయ్యి వుంటాయి — ఈ కొన్నినెలల పరిచయంలో — ఆమెకే ఏర్పడిందా — ఊం — మధురం బాగా చెప్పారు. ఒక్క మాటని—'ఎంత మోసమైన దగా! జీవించిన జీవితాన్ని తల్చుకుంటే కడుపులో దేవుతోందమ్మా' అని ఆ మాటల అర్థాన్ని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే తనకి కళ్లు తెరిపించినట్లుంది కమలకి.

కమల తలెత్తింది. ఆమె కళ్లలో ఒక నిర్లక్ష్యం వెలిగిపోతోంది.

ఊఁ, ఇద్దరు పిల్లలకి తల్లి అయిన ఆవిడకి లేని బెంగ, పుట్టబోయే పిల్లకీ, నాకూ వచ్చిందా? అలా రాబోయేదాన్ని ఇంకా ఆపుతాడు, అని అనుకుని 'రెండో హీరోయిను కథా ముగిసింది' అని గొణుక్కుంటూ తన హ్యాండుబ్యాగులోంచి కలం తీసి దృఢనిశ్చయంతో, క్రింది పెదిమని నొక్కిపెట్టి, ఉత్తరం ప్రారంభించింది కమల.

* * *

రాత్రి ఏడుగంటలదాకా ఆ పార్కులో కమలకోసం కాచుకున్నాడు సీతారాం. ఆరుగంటలకే శుభవార్తతో కల్సుకుంటా నన్న కమల ఇంకా కనపడకపోయినా అతను కొంచెం కూడా భయపడలేదు. జీవితంలో తనకి విజయం తప్ప మరేదీ రాదన్న నమ్మకంవలన, ఈ విషయంలోనూ సంపూర్ణ విశ్వాసంతో అతడున్నాడు.

సంపాదించడానికో భార్య, సపర్యలు చెయ్యడానికో భార్య అన్న స్వార్థం నెరవేరబోతుందన్న సంతోషంతో అలవాటు ప్రకారం ఈలవేసుకుంటూ రాత్రి ఎనిమిది గంటలకి ఇంటికి చేరాడు. ఇవాళ ఇద్దరూ నవ్వుముఖాలతో ఆహ్వానిస్తారన్న కౌతుకం!

అతను ఇంటిముందర హాల్లోకి వచ్చినపుడు ఎదురు చూసినట్లుగా అక్కడ కమల కన్పడలేదు! అతని ఇద్దరు ఆడపిల్లలు మాత్రమే ఉన్నారు. పెద్దది ఉమ, సోఫాలో కూర్చుని పాఠాలు చదువుకుంటుంది. చిన్నది లత — పుట్టినప్పుడున్నటువంటి శరీరంతో బట్టలు లేకుండా సోఫా వెనక్కివచ్చి ఉమ జడని పట్టుకు లాగి అల్లరి చేస్తోంది.

ఆ సోఫాలో ఓ పక్కగా బిస్కెట్ల పాకెట్టు చిరిగిపడుంది. బిస్కెట్లు చిందరవందరగా పడి ఉన్నాయి.

సీతారాం ఇంట్లోకి రాగానే వంటింటి తలుపు భళేలుమని మూసుకున్న చప్పుడు అతని హృదయంపై సమ్మెటపోటులాగ అన్పించింది.

సీతారాం వంటింటికేసి నడిచాడు. మూసిన తలుపుమీద మెల్లగా తట్టి

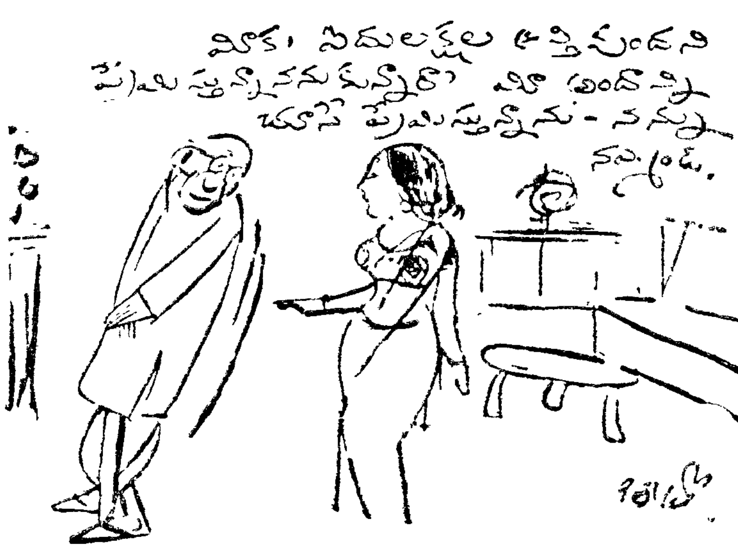

'మధూ...మధూ' అని పిల్చాడు.

లోపల తలుపుకి ఏవు ఆన్చి ఆమె నిల్చుందని ఆయన ఏం దు లోం చే కనపడింది.

లోపల్నుంచి ఆమె కంఠం స్పష్టంగా వినపడింది.

'మానం ఉండే మగవారయితే—ఈ యింటినుంచి వెళ్ళిపొండి. ఇక్కడ మీకు చోటు లేదు. ఇది నా యిల్లు!'

'మధూ...తలుపు తెరు! చెప్తాను'—అని ఏడుస్తున్నట్లనిపించే స్వరంతో బ్రతిమాలాడు ఆమె భర్త.

'వీల్లేదు...మీ ముఖం చూస్తే...... అయ్యో! వద్దు. భర్త ముఖంపై ఉమ్మేసిందన్న పేరు నాకొద్దు!'

—సీతారాంకి కొరడాతో కొట్టినట్లనిపించింది. ముఖమంతా చెమట పోసింది. జీవితంలో మొట్టమొదటిసారిగా ఒక ఘోర అన్యాయాన్ని అతను అనుభవించాడు.

అతనికి కోపం వచ్చింది.

'ఏవిటే వాగుతున్నావు?...వెళ్ళకపోతే ఏం చేస్తావేం?' అని ఆ తలుపుని గట్టిగా బాదాడు

గాజుపాత్ర విరిగినట్లు, లోపల్నుంచి ఆమె ఒక హిస్టీరియా నవ్వు నవ్వింది. తర్వాత పెళ్ళున నవ్వుతూ చెప్పింది.

'మంచిది. ఇక్కడే ఉండండి. ఆ పిల్లలిద్దరికీ తండ్రయినా ఉండాలి లేదా తల్లైనా ఉండాలి...మీరే ఉండండి...' అని చెప్తూండడంగానే బట్టలారేసుకునే త్రాడుని ఫటాలుమని లాగి త్రెంపిన చప్పుడు సీతారాంకి వినిపించింది.

అతనికి చేతులూ కాళ్ళూ వణికాయి. ఎక్సరే బొమ్మలాగా తలుపు వెనకాల జరిగేది అతనికి కళ్ళకి కట్టినట్లుంది. తనున్న ఒక్కక్షణం ఆమె కంఠాన్ని నొక్కుతుందని తెల్సుకోగానే 'ఓ' అని గట్టిగా అరిచాడు.

'మధురం నే వెళ్ళిపోతున్నాను. నేనే వెళ్ళిపోతున్నాను. ఇదుగో నే వెళ్ళిపోతున్నాను' అని తలుపుమీద రెండుచేతులతో దబదబా బాదుతూ అరిచాడు.

'వెళ్ళండి!' అని చెప్పి, చేతిలోనున్న త్రాటితో మూసినతలుపులమీద వెళ్ళమని కొట్టడం విన్న సీతారాంకి మధురంలోని అసహ్యం ద్వేషం అర్థమయింది. తను చచ్చిపోతాననగానే ఆయనలా అనడం తన మీద నున్న ప్రేమవల్లగాదు ఈ ఇద్దరు పిల్లల బాధ్యత తన నెత్తిన పడుతుందే అన్న భయం వలననే అని తెల్సుకున్న మధురం 'ఛీ' అని అసహ్యంతో ఛీత్కరించింది — ఇప్పుడే మొట్ట మొదటిసారిగా— ఆమె స్వభావ సిద్ధంగా 'ఒక జవాబు' వెయక్కొక సీతారాం బలహీనతని అర్థం చేసుకుంది.

సీతారాం తనగదిలోకి వెళ్ళి తనబట్టలన్నీ తీసుకుని రెండు సూటుకేసుల్లో కుక్కి హాల్లోకి వచ్చాడు.

అప్పుడు ఉత్తరాల పెట్టెలో ఒక ఉత్తరం పైకి కన్పించడం గమనించి రెండు సూటుకేసుల్నీ క్రిందపెట్టి ఆగి ఉత్తరం విప్పాడు.

పిల్లలిద్దరూ తమచుట్టూ ఏం జరుగుతోందో తెలవక కమల తెచ్చిన బిస్కట్లనీ చాకలెట్లనీ తింటున్నారు. ఒక పెద్ద కాడ్‌బరీస్ చాకలెట్టుని కొరికి ఏవిటో సీరియస్‌గా పలకమీద రాస్తోంది పెద్దది.

చిన్నది మెల్లగావచ్చి పెద్దది కొరికి ఉంచిన చాకలెట్టు చాటుగా తీసుకుని ఒకముక్క కొరికింది.

'ఏమే నాదాన్ని తీసుకుంటున్నావు? నాన్నా ఇక్కడ చూడు' అని దగ్గరున్న తండ్రిని పిల్చింది ఉమ.

పెద్దది అరవగానే చిన్నది లత తాను కొరికిన చాకలెట్టుని తిరిగి దానిదగ్గరే పెట్టేసి దూరంగా నిల్చుంది. ఉమ దాన్ని తీసి త్రిప్పి త్రిప్పి చూసి 'ఛీ! ఎంగిలి నాకొద్దు!' అని చిన్నదానికే యిచ్చేసింది.

లత దాన్ని పుచ్చుకుని తెల్లముఖం వేసింది. అది మళ్ళీ తనకే ఇవ్వగానే, 'ఎంగిలి తినకూడదనీ, క్షణంక్రితం దాని ఎంగిలి తను తిన్నదనీ' తెలియగానే, లత కూడా తన చేతులోనున్న సగం చాకలెట్టునీ తిప్పితిప్పి అసూయతో చూసింది.

'ఛీ! ఎంగిలి!' అని తన చేతులోనున్న దాన్ని దూరంగా విసిరేసి, నోట్లో ఉన్నదాన్ని ఉమ్మేసి మూతి తిడుచుకుంది. ఆ ఎంగిలి చాకలెట్టు సీతారాం కాళ్ళదగ్గర పడింది అతనూ దాన్ని చూసాడు. చేతిలోనున్న ఉత్తరాన్ని నలిపి విసిరేసి తన సూటుకేసుల్ని రెండుచేతుల్లో మోసుకుని మెట్లు గబ గబా దిగాడు.

'ఇలా రావే ఉమా! నాన్న 'హా' వెళ్తున్నారు' అని అరుస్తూ అలాగే బట్టలు లేకుండానే వీధి గుమ్మందగ్గరకి వచ్చింది లత— దాని వెనకాలే ఉమ కూడా వచ్చి నిల్చుంది.

రోడ్డులో దిగిన సీతారాం వెనక్కి చూడగానే పిల్లలు అలవాటు ప్రకారం 'నాన్నా టాటా' అంటూ చేతులు ఆడించారు.

సీతారాం కళ్ళలో—ఎల్లప్పుడూ ఒక నిర్లక్ష్యమే ద్యోతకమవుతూ, ఆ నిర్లక్ష్యాన్నే ఆభరణంగా ధరించి, అదే ఒక అందంగా నిల్చి వధువురచేత ఒక హీరో చేసిన అదే కళ్ళలో— వెరుపుల్లాగ ఏదో మెరిసింది! ●

1960—61లో కేవలం రు. 201 ఇన్‌కమ్‌టాక్స్ చెల్లించిన శ్రీమతి అరుణా అసఫ్ అలీ నేడు ఇండియాలో కెల్లా ధనవంతురాళ్లలో ఒకరు. 'పేట్రియాట్', 'లింక్' పత్రికలలో ప్రస్తుతం ఆమె పెట్టుబడి రు. 18 లక్షల పయిగా ఉంది. ఈ నిధిని ఆమెఎలా చేర్చగలిగారు? కేంద్ర ఆర్థికశాఖ (స్టేట్) మంత్రి శ్రీ ఆర్.కే. ఖాడిల్కర్ పార్లమెంటులో డిసెంబరు 24, 1969 నాడు చేసిన ప్రకటన ప్రకారం శ్రీమతి అసఫ్‌ఆలీకి "విదేశాలలో ఉంటున్న ఒక భారతీయుడు" ఒక స్విట్జర్లాండు ఆర్థిక సంస్థ ద్వారా రు 7,95,544 "బహుమతి"గా ఇచ్చాడుట. అప్పటి డిఫెన్స్ రెగ్యులేషన్స్ స్కీమ్ ప్రకారం దాతపేరు తెలియబరచటానికి ఆమెకి హక్కు ఉండింది, ఆమె తెలియబరచలేదు. మొత్తంలో 60 శాతం విలువకి దిగుమతి లైసెన్సులు పొందే హక్కు ఆమెకి ఉండటంచేత ఆమె 4,81,000 కి లైసెన్సులు తెచ్చుకున్నారు. ఆ బజారులో 175 శాతం హెచ్చుకి అమ్మటం జరగటంతో శ్రీమతి అసఫ్‌ఆలీ ఆస్తి పెరిగింది. ఇది 18 లక్షలు అయింది— సోషలిస్టు వ్రతం స్వీకరించిన వ్యక్తికి ఇది పెద్ద మొత్తమే. "ఇందులో రహస్యం ఏమీలేదు" అన్నారు శ్రీ ఖాడిల్కర్. రహస్యం లేకపోవచ్చు, కాని, రు 8 లక్షల బహుమతి ఇచ్చిన వారెవరు? దానిని వెలిబుచ్చరాదనే షరతు మీద దాతపేరు శ్రీ మొరార్జీ దేశాయికి చెప్పబడినదని కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు శ్రీ భూపేష్ గుప్త అన్నారు. రాజకీయాలలో తమకి ప్రతిపక్షంగా ఉండేవారికి ఇచ్చిన మాటని కూడా నిలుపుకొనటంలో శ్రీ దేశాయి మంచిపని చేశారు. కాని ప్రజల సంగతి ఏమిటి? స్వాతంత్ర్య యుద్ధంలో వీరవనితగా శ్రీమతి అసఫ్ ఆలీ మంచిపేరుగడించుకున్నారు. ఆమె "మిత్రులు" ధైర్యంచేసి దాతపేరుచెప్పి ఈపెద్దావిడ కీర్తికి రహస్యం ఏదీ మచ్చ తీసుకురాకుండా చూడాలి.

(10—1—1970 కామర్స్).